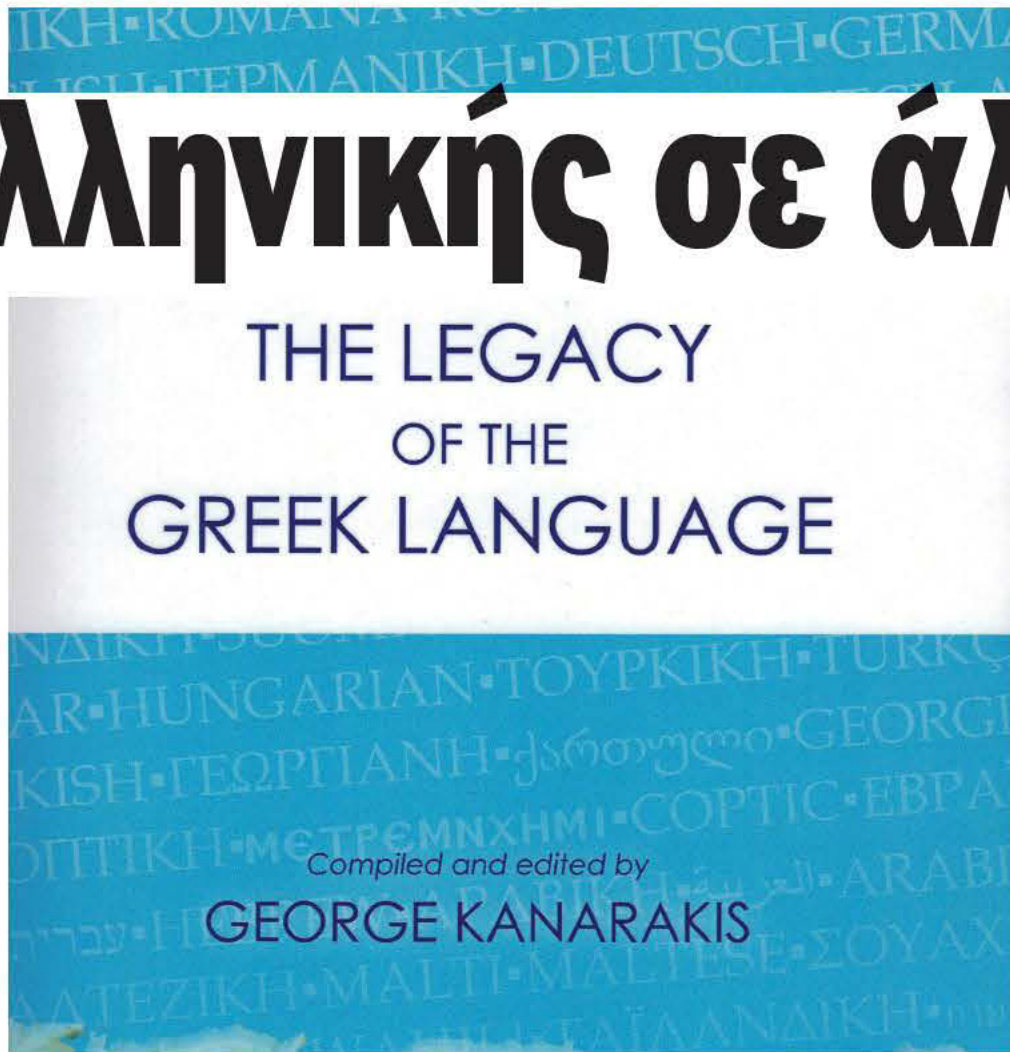

«Ελληνικής σε άλλες γλώσσες»

THE LEGACY OF THE GREEK LANGUAGE

Compiled and edited by
GEORGE KANARAKIS

Αξίζει να πούμε πως ανάλογα με τον βαθμό αφομοίωσης, γενικά τα δάνεια από γλώσσα σε γλώσσα χρησιμοποιούνται είτε προσαρμοσμένα στο σύστημα της δανειολήπτριας γλώσσας είτε απροσάρμοστα.

Π.χ. Απροσάρμοστα	Προσαρμοσμένα
Γαλλ. montage ↳ Ελλ. μοντάζ	Γαλλ. suite ↳ Ελλ. σουίτα
Αγγλ. snack bar ↳ Ελλ. σνακ μπαρ	Αγγλ. Melbourne ↳ Ελλ. Μελβούρνη
Αγγλ. sandwich ↳ Ελλ. σάντουιτς	Αγγλ. Massachusetts ↳ Ελλ. Μασσαχουσέτη
Ρωσ. sputnik ↳ Ελλ. σπούτνικ	Ελλ. μαντικός ↳ Αγγλ. mantic

Βοηθεί το έργο σας αυτό στη διδασκαλία της γλώσσας, είτε της ελληνικής είτε λ.χ. της αγγλικής;

Το έργο αυτό, εκτός από τη θεωρητική (δηλαδή καθαρά γλωσσολογική πλευρά) συμβάλλει και από πρακτική πλευρά, και συγκεκριμένα στη διδασκαλία και μάθηση της γλώσσας, είτε της ελληνικής, είτε την αγγλικής είτε και άλλης.

Λ.χ. στην Αυστραλία που ζούμε, με την κατάλληλη διδασκαλία του υλικού που περιέχεται στον παρόντα τόμο και την επωφελή χρήση των επιστημονικών συμπερασμάτων που διατυπώνονται, οι Έλληνες μαθητές που μαθαίνουν την Αγγλική, και διδασκόμενοι πώς να βρίσκουν τις ρίζες των λέξεων, διαπιστώνουν πως πάμπολλες αγγλικές λέξεις είναι ελληνικές ή ελληνικής καταγωγής, και μάλιστα όχι μόνο λέξεις-όροι των θετικών και θεωρητικών επιστημών αλλά και λέξεις της απλής καθημερινότητας, π.χ. λέξεις της Αγγλικής, όπως, όχι μόνο philosophy, democracy, nanotechnology, agoraphobia, αλλά και phenomenon, acrobat, pirate, parsley (πετροσέλινο, κοινώς μαϊντανός) κ.ά.

Από την άλλη πλευρά οι αγγλόγλωσσοι μαθητές που μαθαίνουν την Ελληνική διαπιστώνουν πως πάρα πολλές ελληνικές λέξεις ήδη τις γνωρίζουν γιατί βρίσκονται στο αγγλικό τους λεξιλόγιο. Π.χ. λέξεις όπως οικονομικός (economic/-al), πανοραμικός (panoramic), ποίημα (poem), τηλεφωνό (telephone) κ.ά.

Δηλαδή, τα μεν Ελληνόπουλα διαπιστώνουν πως ήδη γνωρίζουν αρκετά ελληνικά, οι δε αγγλόγλωσσοι μαθητές πως ήδη γνωρίζουν αρκετά Ελληνικά.

Εδώ επιτρέψτε μου να σας διαβάσω μερικές γραμμές από το μελέτημα συνεργάτη του τόμου για τις επιδράσεις της Ελληνικής στην Κορεατική γλώσσα πάνω στο θέμα της εκμάθησης της Ελληνικής από τους Κορεάτες φοιτητές:

«Κάθε φορά που κατά την διδασκαλία συναντούσα ελληνική λέξη στην κορεατική γλώσσα (aidieo < ιδέα, alphabet < αλφάβητο, κ.λπ.), θεωρούσα λυσιτελής, για λόγους παιδαγωγικής σκοπιμότητας, να ενημερώνω τους φοιτητές.... Το γεγονός αυτό πάντοτε δημιουργούσε αίσθημα υπερηφάνειας στους Κορεάτες φοιτητές, γιατί ήσαν σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα από άλλους συμπατριώτες τους τις ρίζες της μητρικής τους γλώσσα.»

Η συλλογική αυτή εργασία σας συμβάλλει στην κίνηση «Μιλούμε Ελληνικά τον Μάρτιο»;

Θα έλεγα, πως από αυτή την άποψη οι τόμοι «Η διαχρονική συμβολή της Ελληνικής σε άλλες γλώσσες» και «The Legacy of the Greek Language» κυκλοφόρησαν στην πιο κατάλληλη ώρα, γιατί αποτελούν ένα είδος επιστημονικού υποστηρίγματος της κίνησης «Τον Μάρτιο μιλάμε Ελληνικά», συμβάλλοντας στην επιτυχία των στόχων της πνευματικής αυτής εκστρατείας για την περαιτέρω ενθάρρυνση και προώθηση της ελληνικής γλώσσας μας και του πολιτισμού μας στην Αυστραλία, στη χώρα που επίσημη γλώσσα της είναι η Αγγλική.

* Η συνέντευξη αυτή, ηχογραφημένη και ως κείμενο υπάρχει στην ιστοσελίδα www.sbs.com.au/greek

μιλάμε μόνο εμείς οι Έλληνες για τις γλωσσικές και πολιτισμικές επιδράσεις της Ελληνικής σε άλλες γλώσσες, αλλά να αποφαίνονται και διακεκριμένοι ξένοι ειδικοί επιστήμονες πάνω στο σημαντικό αυτό θέμα, και μάλιστα για τη διαχρονική συμβολή της Ελληνικής στη δική τους, τη μητρική τους γλώσσα.

Επιτρέψτε μου να αναφέρω επιγραμματικά μερικά μόνο ονόματα έγκριτων συναδέλφων που συμμετέχουν στο συλλογικό αυτό έργο: Π.χ. τον Ισπανό ελληνοιστή, γλωσσολόγο και μεταφραστή, Ομότιμο Καθηγητή Ελληνικής Φιλολογίας και Εταίρο της Ακαδημίας Αθηνών Francisco Rodriguez Adrados, τον Γεωργιανό γλωσσολόγο, Διευθυντή του Ινστιτούτου Κλασικών, Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Εθνικού Πανεπιστημίου της Τιφλίδας Rismag Gordeziani, την Ολλανδή Καθηγήτρια Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο Radboud Nicoline van der Sijs, τον Ομότιμο Καθηγητή Εβραϊκών και Ιουδαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Καίμπριτζ Nicholas de Lange, την Κινέζα συνάδελφο Νεοελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Πολιτισμού στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Σαγκάης κ.ά.

Στον τόμο του οποίου έχετε την επιστημονική επιμέλεια, γίνεται διεξοδικός λόγος για γλωσσικά δάνεια και για διαγλωσσικό δανεισμό. Ποια είναι τα κύρια αίτια του φαινομένου του δανεισμού μεταξύ των γλωσσών;

Κατ' αρχάς επιτρέψτε μου να τονίσω πως καμιά γλώσσα που οι χρήστες της έχουν έρθει σε επαφή με άλλες γλώσσες είναι τελείως αμιγής.

Τα αίτια των διαγλωσσικών δανεισμών είναι πολλά.

1. Η αναγκαιότητα της εξέλιξης μιας γλώσσας και η έλλειψη αντίστοιχης λέξης προς απόδοση μιας νέας έννοιας / όρου κ.λπ. (π.χ. **κοάλα, μπουμερανγκ, φιορδ**).
2. Μόδα (π.χ. Αγγλ. pullover > Ελλ. πουλόβερ • Γαλλ. boutique > Ελλ. **μπουτίκ**).
3. Οικονομικά αίτια (π.χ. Αγγλ. **sterling** > **στερλίνα** • Ρωσ. **rouble** > **ρούβλι**).
4. Αλληλοεπίδραση των πολιτισμικών και άλλων επιτευγμάτων μεταξύ των γλωσσών.
5. Πόλεμοι και Πολεμικές κατακτήσεις
6. Πρόσδος της επιστήμης
7. Μακροσκελείς λέξεις μιας γλώσσας σε σχέση με βραχείες λέξεις άλλης γλώσσας (π.χ. σιδηρόδρομος#τραίνο• ανελκυστήρας#ασανσέρ).

Φωτό (Supplied)
Από αριστερά: ο Διευθυντής του Ελληνικού Προγράμματος της Ραδιοφωνίας SBS, Θέμης Καλλός ο νέος αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, Γιώργος Σαββίδης, ο Εκτελεστικός Διευθυντής και Διευθύνων Σύμβουλος Michael Ebeid και η Διευθύντρια της Ραδιοφωνίας SBS, Mandi Wicks.

Ο Θέμης Καλλός, επικεφαλής του Ελληνικού Προγράμματος, με τον νέο αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (SBS Board) Γιώργο Σαββίδη.